

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nonskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Goriški deželni zbor.

Trinajsta seja.

Otvorila se je ta seja ob 7. uri in 45 min. v petek. Navzoči so bili vsi poslanci razun poslanca Naglosa. Stavljani so bili trije samostalni predlogi. Poslanca Grča in dr. Marani stavila sta vsak zase po vsebini sličen predlog, naj namreč deželni zbor najnujnim potom dovoli 3000 K za podporo pogorelcem v Čepovanu. Predloga bila sta jednoglasno in nujnim potom vsprejeta. Podpirali so predloga poslanci Berbuč, dr. Verzeznassi in dr. Faidutti. Ker je poslanec dr. Verzeznassi predlagal, naj bi se pozvala tudi vlada, da priskoči pogorelcem na pomoč z izdatno podporo, oglašil se je k besedi vladni zastopnik dvorni svetnik grof Attems, ki je rekel, da je tak predlog odveč, ker se bo itak sam osebno podal na lice pogorišča in priporočal vladi pogorelee v podporo. Pri ti priliki zahvalil se je v imenu vlade deželnemu zboru, da je priskočil tako hitro na pomoč nesrečnejšem.

Nato pričela je podrobna razprava o deželnem proračunu, ki je bil skoraj nespremenjen vsprejet. Pri poglavju stroški za deželni zbor je dr. Tuma nasvetoval, naj bi se odpravile nagrade deželnim odbornikom in tudi znižale dijete poslancem. Mesto deželnega odbornika smatralo naj bi se kot čestna stvar, k večjemu naj bi dobivali odborniki dijete za vsako sejo. To je nasvetoval oni dr. Tuma, ki je kot deželni odbornik igral glavno vlogo pri sestavljanju novega pravilnika in ki je jako vroče zagovarjal povišanje prejšnjih nagrad deželnim odbornikom, kakor tudi prejšnjih dijet deželnim poslancem, misleč takrat namreč, da je nemogoče, da bi prišel ob deželno odborništvu. Ko se je pa to zgodilo in ni on deželni odbornik, potem naj bi opravljal deželni odborniki svoje posle zastoj. Dr. Tuma okrevala sta poslanca dr. Faidutti in Grča zaradi takega res gnjusnega klepetanja dobro. Poslanec Grča je rekel med drugim, da dr. Tuma govori le za to, da govori. Koliko pa da je na tem, kar govori in dela, dokazuje dejstvo, da je že drugi dan v javni seji obžaloval, da je prejšnji dan zapustil deželni zbor in šel iz dvorane. Predlogi finančnega odseka glede proračunanih izdatkov za leto 1905 in glede pokritja istih so bili vsi vsprejeti.

Dovolilo se je povišanje draginskih doklad, in sicer učitelju Antonu Rudežu na gluhozemci od 400 do 500 K, šestim učiteljicam od 200 do 500 K in jedni učiteljici od 200 do 400 K. Vsprejet je bil spremembni načrt zakona o varstvu poljske lastnine. Poslanec Panigai je predlagal dodatek, naj bi bilo dovoljeno, da bi smeli poljski čuvaji poleg sablje nositi tudi puško. Poslanec Jakonič naprotoval je temu predlogu, pa tudi vladni zastopnik grof Attems se ni ujemal s tem predlogom, vsled tega je poslanec Panigai umaknil svoj predlog in zakonski načrt vsprejet je bil nespremenjen v vseh treh branjih.

Padel je predlog zadevajoč zgradbo vojaške bolnišnice na deželne stroške. Glasovali so proti njemu slovenski poslanci, katerih je bilo toliko kot italijanskih, ker je manjkal italijanski poslanec Naglos.

Vsprejet je bil zakonski načrt glede občinskih pristojbin z dostavkom poslanca Valentinisa, da se uvrste tudi motocikli

med prevoze, kakor avtomobili, bicikli itd., na katere smejo nalagati občine pristojbine.

Poslanec dr. Venutti je predlagal, da bi se smela uvesti tudi posebna pristojbina na meso zaklanih živalij, bodisi celih ali pa tudi v kosih, ki naj bise zdravstveno preiskali, ko se prinese v mesto. Ta predlog je padel, ker so zanj glasovali le italijanski poslanci, od katerih je, kakor rečeno, bil jeden odsoten. Govoril je proti temu predlogu poslanec Grča, povdarjajoč velike stroške, ki bi se naložili našim deželanom z vsprejetjem tega dostavka.

Zakonski načrt, s katerim se upelje davščina na zasebni povžitek vina v mestu Gorici, odstopil se je na predlog poslanca Panigai, katerega je podpiral dr. Gregorič, dežel. odboru v proučevanje in v svoječasno poročanje. Prošnja županstva renškega za ločitev občine Gradišče in ustanovitev samostojnega županstva se odstopi deželnemu odboru.

Bilo je potem rešenih še nekaj točk manje važnosti, ki so se ali odstopile deželnemu odboru, ali se je pa deželnemu odboru naročilo, da jih predloži vladi v uvaževanje. Potem je bila seja zaključena.

Štirinajsta seja.

V soboto pa je bila štirinajsta seja. Dr. Faidutti utemeljuje svoj predlog, da naj dežela z denarom iz stavbenega zaloga za norišnico kupi Deckerjev paviljon ali barako, ki bi se začasno postavil na zemljišču ženske bolnišnice goriškega mesta, pozneje pa prenesel na zemljišče, namenjeno za deželno norišnico, kjer bi namestoval eden izmed namerovanih paviljonov deželne norišnice, ki se bo šele zidala. Vlada sama pritiska na deželo in mesto, naj se vsaj začasno pomnožijo prostori za goriške umobolne, ker zdaj nimajo kje spraviti jih pod streho. Po kratki razpravi se predlog vsprejme nujnim potom. — Poslanec Štrekelj prečita interpelacijo o žalostnih odnosih na c. kr. realki v Gorici ter vpraša vlado, ali so jej ti odnosi znani in kaj misli ukreniti, da se odpravijo. — Zapisnik prejšnje seje se potrdi, ne da bi se prečital.

Nato preide zbornica k 116 točkam dnevnega reda. — Braniška cesta od tam, kjer se odcepi od rihemberško-štanjelske okrajne ceste, do kranjske meje se vsprejme med skladovne ceste, dasi je bil ajdovski cestni odbor temu nasproten. — Deželnemu odboru se naloži, naj izdela načrt za zgradbo nove deželne palače, v kateri bi dobili dostojne prostore deželni uradi in nekateri deželni zavodi, ter naj predloži tehnični in finančni načrt deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju. — Županstvu v Renčah podeli deželni odbor za pravno potrebnih vodnjakov podporo do 500 K, katere mu je stavil deželni zbor na razpolago.

O predlogu dr. Tume glede formalnega razpravljanja vloženih predlogov in čitanja interpelacij, stavljenih po posameznih deželnih poslancih, preide zbornica na dnevni red. Dotično poročilo dr. Eggerja je temeljito delo, ki objektivno navaja določbe pravnega reda v označenem pogledu ter, strinjajoč se z dotično prakso, ki je veljala v goriškem deželnem zboru do predzadnjih let, označuje novotarije, uvedene v tem pogledu v zadnjih letih, kot take, ki ne odgovarjajo črki in duhu deželne ustave in deželnega pravnega reda. Ker pa je ob-

segal predlog dr. Tume tudi točko, ki po mnenju pravnega odseka se ne ujema s postavnimi določbami, je bil predlog radi te točke v celoti odklonjen. — Potrdil se je proračun Wenderberških štipendijev za leto 1904 brez upravnega prispevka dež. zalogu.

Na vrsto pride sistemiziranje civilnega zemljemerca. Poročevalec je bil dr. Treo, ki je predlagal: 1. Nalaga se dež. odboru, da po svojem uradništvu in potom primernih poizvedb dožene: a) občine (krajevne in katastralne), katerih občani uživajo še skupne pašnike in gozde in v katerem obsegu; b) občani so si dosedaj formalno nepravilno ali nepotrebno razdelili skupne pašnike in gozde, in v katerem obsegu; c) občine, katerih občani uživajo potom deželnega zakona že razdeljen svet in v katerem obsegu in d) katastralne občine, v katerih je tak skupen svet prepisan izjemoma opravičene posestnike in v katerem obsegu. 2. Da na podlagi tega statističnega materiala stopi v zvezo z visoko c. kr. vlado v svrhu podrobnejših določil pogovora, pod katerimi je c. kr. visoka vlada pripravljena na sličen način kakor v vodini kranjski dati na razpolago goriški deželi upravno in tehnično osobe, potrebno za izvršitev razdelitve skupnega sveta. 3. Da o storjenih korakih in doseženih uspehih poroča v prihodnjem zasedanju dež. zbora. — Predlog je bil vsprejet.

Nato je sledilo dovoljevanje raznovrstnih podpor. Za izvršitev brambenih del na levem bregu hudournika Torre (Ter) pri Viškonu se dovoli podpora 3000 K in za popravo neke ceste tudi tam 500 K. — Za kanalizacijska dela v občini Ajello se dovoli 3500 K, za most čez Idrijco v Stopniku tudi 3500 K. — Obrtno-nadaljevalni šoli, ki se ustanovi v Mirnu, se dovoli stalna podpora letnih 600 K, kmetijski večerni šoli, ki se ustanovi v Tržiču, letna podpora 300 K. — Županstvu v Rihembergu se dovoli podpora 400 K za popravo ceste v Brjah. — Emiliji Slejko, ki obiskuje čipkarski oddelek šole za umetno vezanje na Dunaju, se dovoli podpora 200 K. — Za uravnavo hudournikov Kopic in Lipnik v Bavšici pri Boveu se dovoli prispevek iz deželnega zaloga v znesku 1500 K ter se pozove c. kr. vlada, naj z obilnim prispevkom iz državnih sredstev omogoči prepotrebno in nujno delo. — Občini Šlovene pri Muši se dovoli za napravo sesalk v občinskih vodnjakih 800 K; občini Camponogo za ureditvena dela 1100 K; odboru morskih kopelij za škrofulozne otroke v Građeu 1600 K.

Društvu sv. Vincenca Pavlanskega za uboge v Gorici se dovoli 600 K; slovenskemu in italijanskemu Alojzijevešću vsakemu po 600 K; Alojziji Pocar, učiteljevi udovi 200 K; Alojziji Velicogna udovi 100 K; Josipini udovi Radizza 80 K; županstvu v Turjaku za popravo občestnih cevij 250 K. — Za javni italijanski stenografični tečaj v Gorici se dovoli 300 K. — O prošnji občinskih tajnikov in uradnikov v gradiščanskem političnem okraju za ureditev njihovega gmočnega stanja se preide na dnevni red z ozirom na okoliščino, da novi občinski red, ako bo potrjen, jim podeli, kar prosijo. — Mariji Maver, udovi po deželnem asistentu, se podeli podpora 1000 K.

Obrtno-nadaljevalni šoli v Foljanu

se dovoli podpora 400 K; prostovoljnemu gasilnemu društvu v Tržiču 200 K; občini Medani za gradnjo vodnjaka 1200 K; občini Stržišče za vodovod v Kalu 600 K, za dva vodovoda v Stržiščih 1200 K z naročilom dež. odboru, da naj predloži dotični prošnji visoki vladi za državno podporo. Pri tej priliki je stavil posl. Lapanja predlog, naj se c. kr. vlada pozove, da pomnoži tehtično osebje pri stavbenemu uradu v Trstu in na Goriškem, da se ne bodo prošnje za vodnjake, vodovode in ceste tako zavlačevale, kakor se zdaj godi. Predlog je bil vsprejet. — Občini Koritnici pri Grahovem se dovoli podpora 750 K za popravo vodovoda ter se odpošlje prošnja vladi, da bo tudi država k delu prispevala.

Je v šk. občinarjem na Livku se dovoli za napravo vodovoda 1500 K ter se predloži prošnja c. kr. vladi za državno podporo. — Josip Podgornik in Ivan Stepančič, gojenca na učiteljskem izobraževališču v Kopru ter Josip Lojk, dijak obrtne šole v Ljubljani dobijo vsak 100 K podpore. — Občini Štanjel se dovoli podpora 2000 K za zgradbo brambenega zidu ob levem bregu Branice pri Lisjakih. — Občini Libušnje 400 K za popravo vodovoda na Selici; občini Nemški Rut za gradnjo vodnjaka 300 K.

C. k. kmetijskemu društvu v Gorici se dovoli za l. 1904 izredna podpora 5000 K. Dr. Tuma opravičuje to podporo ter izjavlja, da bo glasoval za njo. Prošnja istega društva za podporo za leto 1905 se odtegne. O prošnji duhovnika Ivana Scaparone za podporo dečkom salezijanskega zavoda se preide na dnevni red. — Občini v Červinjanu se dovoli za razna ureditvena dela znesek 5000 K; olepševalnemu društvu »Progresso« v Gorici 500 K; prvi mlekarški zadrugi v Flumičelu 600 K; Mariji udovi Terčič, materi pokojnega učitelja 150 K; gospodarskemu svetu na Kamnem v kritje stroškov za žično vrh čez Sočo 400 K; občini Ročinj za odkup železnega mostu za pešce med Ročinjem in Avčami čez Sočo 800 K s pogojem, da občina vsprejme most v svojo last in oskrbovanje.

Občinarjem v Zakrižu pri Cerknem se dovoli podpora 500 K v delno kritje dolga, ki so ga napravili radi novega vodovoda. — Katarina Ivančič, učiteljeva udova, dobi podporo za leto 1904 in 1905 po 200 K. — Konkretalna pokojnina Teodorja Jegliča, sirote po r. deželnem računarju, v znesku 420 K se podaljša do 29. julija 1905, ako med tem časom ne dobi službe. — Za popravo občinskega vodnjaka v Volčjemgradu se dovoli podpora 300 K; za gradnjo vodnjaka pri Klanjščičih v Št. Ferjanu 500 K; za razširjenje ceste Komen-Preserje 300 K; avstrijskemu odboru mednarodnega kongresa v Milanu za preiskrbljenje ubogih 200 K; v kritje tiskovnih stroškov spisa »Idrografia del Friuli orientale« (dr. Pavel Bizzaro) 500 K; odboru za priredbo razstave cvetlic, zelenja itd., ki bo prihodnjega aprila v Gorici, 400 K.

Prispevek deželnega zaloga za gozdovanje Krasa se zviša od 6000 K na letnih 8000 K, oni za gozdovanje gradežkih peščin od 200 K na letnih 500 K. Učiteljevi udovi Neži Pipan se poviša pokojnina od 600 na 800 K, ako v to privoli deželni šolski svet. Angeli

Žepič, udovi po r. asistentu na deželni kmetijski šoli se poviša pokojnina od 600 na 800 K. Učitelju v p. Antonu Kacafura se dovoli enkratna podpora 100 K. Deželnemu oficijalu Chiadesu se poviša pokojnina od 2050 na 2200 K. — Prošnja občine Log za podporo k zgradbi pokopališča se zavrne. — Občinarjem v Rutarih, županija Dolenje, v popravu dveh cest se dovoli podpora 800 K. — V nabavo 4 stenskih slik, slikanih na presno v župni cerkvi v Št. Petru pri Gorici za deželni muzej se dovoli 450 K. Pri tej priliki stavi mons. dr. Faidutti predlog, ki se vsprejme, da naj deželni odbor obrača svojo skrb na to, da se starine in umetnine, ki se odkrivajo v deželi, pridobivajo dež. muzeju, da se ne odneso iz dežele.

Korminskemu cestnemu odboru se dovoli podpora 3000 K. — Županstvu v Gorjanskem se dovoli podpora za napravo napajališča 4000 K. — Za gradnjo dovozne ceste k mednarodnemu mostu Mirnik-Albano se dovoli prispevek 800 K, za popravilo struge Idrije pod tem mostom 600 K. — Letni donesek za uboge visokošolce iz dežele pri graških in dunajskih društvih za bolne dijake se določi na 200 K. — Cesarska vlada se pozivlja, da prispeva k stroškom za popravilo tlaka v gradežki stolni cerkvi in cerkvi „delle grazie“ v Gradežu. — Občini Farra se dovoli v svrhu gradnje vodnjakov podpora 600 K. — Statut, zadevajoč osnovo deželnega melioracijskega zalog, katerega je predlagal dr. Tuma, se odstopi deželnemu odboru. — Predlog dr. Treota, da naj se podeljujejo nagrade istim posestnikom, ki v veliki meri spreminjajo kraševita tla v pašnike, se odstopi deželnemu odboru, kateremu je na razpolago znesek 2000 K. — Pavlini Rubbia, udovi po r. deželnem uradniku, se poviša pokojnina za 350 K. — Občini Medej se dovoli prispevek 1500 K za povišanje nasipov ob Idriji (Iudrio).

Goriškemu mestu se povrne znesek 2005 K 37 h iz glavnega zalog za uboge, katerega je izdal za nujne poprave v ženski bolnišnici, ki služi začasno kot deželna bolnišnica. — O prošnji društva „Gabinetto di lettura“ v Gorici za prispevek iz deželnega zalog za nabavo knjig ljudski knjižnici, ki naj se ustanovi v Gorici, se preide na dnevni red. — O prošnji društva „Lega nazionale“ v dosego podpore za zgradbo otroškega vrteca v ulici Barka v Gorici se preide na dnevni red, a podeli se istemu društvu na predlog poslanca Verlentivisa podpora v splošne društvene namene 400 K in na predlog dr. Maranija enak znesek slovenski dekliški obrtni in nadaljevalni šoli v Gorici. — Prošnje in predlogi o preustrojitvi deželnega volilnega reda se odstopijo deželnemu odboru, da zadevo proučuje in stavi eventualne predloge, po katerih naj bi se volilna pravica znatno razširila ter prilagodila današnjim zahtevam in nazorom.

Dovolijo se raznim občinam podpore za napravo ali popravilo vodovodov, in sicer dobijo: Lisee pri Kneži 650 K, Pušnov v občini Ajbi 300 K, Tomaj na Krasu 2000 K, Barka v županiji Naklo 2000 K, Idrijsko za odpeljavo vode 1000 K, Sv. Lucija za vodovod 700 K. — Za uravnavo Lokavškega se da deželnemu odboru na razpolago 2000 K.

Sadjarska in vinarska društva dobijo podpore v tej le meri: ono v Prvačini 100 K na račun dolga, narejenega pri letošnji razstavi črešenj, za splošne društvene namene 300 K; ono v Sv. Križu 600 K, v Velikih Zabljah 600 K, v Dornbergu (razun še nepotegnene podpore od 300 K iz prejšnjih let) še 100 K, v Kanalu 200 K, v Ročinju 300 K, v Kobaridu 300 K, v Tolminu 100 K, v Kamnjah 100 K, v Rihenbergu 300 K, v Brjah 300 K, v Krepljah 200 K, v Komnu 300 K, v Naklem 100 K. Mlekarski zadrugi v Zatoiminu za napravo nove mlekarnice 1000 K, ki

se stavijo dež. odboru v ta namen na razpolago.

Občini v Biljani se dovoli podpora 1500 K za cesto Biljana-Neblo ter 600 K za gradnjo treh vodnjakov. — Za ureditev ceste Medana-Prevača dobi županija v Medani 600 K. Občina Muša za ureditev raznih cest v občini 1000 K. — Prošnja tržaške zveze učiteljskih društev, da naj se postavijo učiteljska izobraževališča v Primorju na narodno podstavo, se sprejme ter se naroči dež. odboru, da sporoči to na primeren način cesarski vladi. — Prošnja goriškega mesta za prispevek iz dež. zalog v svrhu, da se ustanovi v mestu rešilna postaja za ljudi, ki nenadoma obolijo, se odstopi dež. odboru, da se pouči o stvari in da stavi eventualne predloge v prihodnjem zasedanju.

Občini Kožbana se dovoli podpora 2000 K za vodovod, 1000 K za cesto Bela-Norna ter 1000 K za cesto Mirnik-Breg. Prošnja iste občine za gradnjo ceste Peternel-Hlevnik se odstopi dež. odboru, da zahteva neka pojasnila. — Letni prispevek dekliški obrtni in nadaljevalni šoli društvu „Šolski Dom“ v Gorici se poviša, počenši z l. 1905, podpora od 1000 na 1400 K. — Občini Slivno se dovoli podpora 400 K za razširjenje ceste Slivno-Nabrežina. Občina Biljana dobi za ureditev klanca na cesti pred vasjo 1000 K. — Predlog o splošnem navodilu glede postopanja pri uravnavi in vzdrževanju cest se odstopi dež. odboru, da zadevo pretresa in stavi eventualne predloge.

Upokojenemu učitelju Mih. Pavlinu v Ogleju se dovoli enkratna podpora 200 K. — Predlog glede ustanovitve italijanskega in slovenskega senata pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru se odstopi dež. odboru. — Občini Versa se dovoli podpora 600 K za nov nasip ob hudourniku Tisu (Tosse) ter 400 K za nabavo sesalk. — Prof. Maionica, bivši vodja dež. muzeja, dobi 400 K za nameravano potovanje v Pariz in bližnji zadnje svetovne razstave. — Glede gradnje krajnih železnic Sv. Lucija-Kobarid in Sv. Lucija-kranjska meja se naloži dež. odboru, da dovrši potrebne predštudije in splošne načrte ter se mu stavi v ta namen na razpolago znesek 5000 K.

Prošnja, da bi se sprejeli stroški za umrlega Ivana Ukmarja iz Koprive na breme dež. zalog, se po daljši razpravi odkloni. — Sprejme se predlog poslanca Holzerja glede varstva domačih pridelkov pri sklepanju trgovinskih pogodb z inozemstvom. — Vse prošnje dijakov visokošolcev za podporo, ki so došle dež. zboru neposredno ali po dež. odboru, se odstopijo v rešitev deželnemu odboru, kateremu je v ta namen na razpolago za leto 1904 še znesek 2000 K, za leto 1905 pa znesek 10000 K. — Podpore dobijo občina Ročinj 500 K, občinarji v Doblarju 400 K ter oni pri Kosih 600 K, da naredijo ali popravijo ceste, navedene v dotičnih prošnjah. — Za preložitve državne ceste od solkanske mitnice do Korna in za pokritje Korna, katere cesta bi služila potem kot dovozna cesta k goriški postaji od solkanske in goriške, strani se dovoli znesek 80.000, za druge dovozne ceste na postaje bohinjske železnice pa 40.000 K. Slovenski poslanci so dokazovali, da zadnji znesek je premajhen ter zahtevali, da se vsprejme odsek predlog, ki je govoril za 125.000 K za postaje na deželi in 155.000 za ono v Gorici, pa brez uspeha.

Prošnja za podporo cesti ob hribu sv. Jurija pri Korminu se odstopi dež. odboru, da vso zadevo prouči in da stavi dež. zboru eventualne predloge. — Dovolijo se podpore cestnim odborom, in sicer: onemu v Boveu 1800 K, v Kobaridu 3600 K, v Cerknem 3000 K, v Tolminu 4000 K, v Gorici 4400 K, v Ajdovšini 1800 K, v Komnu 2000 K, v Sežani za zgradbo ceste v Zavrhek 2400 K. Za cesto Kred-Potoki se dovoli podpora 200 K, za ono iz Grgarja skozi

Ravnico v Kronberg 6000 K, za popravilo cest na Otlici 400 K, za cesto Trnovo-Voglarji 1000 K, za cesto s Ponikev-Pečin proti Bači 2000 K, za cesto nad železniško postajo v Klavžah 800 K, za poravnavo ceste ob Idriji v Zapotok (Velendol, Švinki, Debenje) 400 K, za popravilo ceste v Stržiščih 500 K, za cesto Libušnje-Vrsno 1000 K, za cesto iz Nemškega Ruta v Grant 200 K, občini Gorenja Tribuša za napravo načrta iz Gor. v Dol. Tribušo 500 K, za uravnavo klancev za Gomilico, na Kolovratu in v Slemenih na šentvitskogorski planoti 700 K, za cesto iz Ročedišča proti Nediži 500 K, odboru za obč. cest v Kamnjah 400 K, občinarjem v Podgradu, županija Naklo, za popravilo strme obč. ceste 3000 K, za cesto Korita-Laz-Čadrg, županija Tolmin, se da dež. odboru znesek 2000 K na razpolago. Prošnja za podporo cesti Ozeljan-Dobrava se odstopi dež. odboru, da jo pretrese in s primernim navetom zopet predloži dež. zboru. — O prošnjah cestnega odbora kanalskega in občine Vrtovin za podporo cestam se preide na dnevni red. Enako tudi o prošnji Viktorja Širca za podporo. — Rihbenški zadrugi za zboljšanje „Mlake“ se dovoli podpora 500 K. — Prošnja „Goriškega Sokola“, da bi smel nositi del deželnega grba v svoji zastavi, se odstopi dež. odboru, da zadevo prouči in stori svoje eventualne nadaljne korake. — S tem je bil končan dnevni red zadnje seje letošnjega deželnega zbora.

Poziv.

Dne 10. t. m. je upepelil požar v Čepovanu 11 hiš in 4 gospodarska poslopja. Ogenj se je razširil radi močnega vetra tako hitro, da ni bilo mogoče rešiti skoro ničesar: hišna oprava, obleka, perilo, gotovi denar, vsi poljski pridelki in krma so uničeni. Skupna škoda znaša okoli 60.000 K, zavarovanih pa je bilo le sedem gospodarjev za skupaj le 6100 K.

Jednajat družin z mnogobrojnimi otroci je v največji bedi brez živil, brez zadostno obleke, obuval in perila. Za sedaj so jih sprejeli dobrosrčni sosedje.

Hitro pomoč je toraj nujno potrebna. Podpisani pomožni odbor se obrača do vseh čutečih src z iskreno prošnjo za podpore pomilovanja vrednim pogorelem; sprejemajo se hvaležno bodisi denar, bodisi obleka, odeje, perilo ali živila. Mili darovi naj se blagovolé odajati pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici ali pa pošiljati županstvu v Čepovanu.

V Čepovanu 14. novembra 1904.

Henrik grof Attems,

c. kr. dvorni svetovalec in voditelj okrajnega glavarstva v Gorici.

Andrej Podgornik,

župan.

Jakob Rejec,

župnik.

Politični pregled.

Državni zbor.

V četrtek bil je zopet odprt državni zbor. Navzoči so bili pri prvi seji skoro vsi poslanci. Tudi občinstva na galerijah je bilo vse polno. Po otvoritvi seje se je državnozborni predsednik najprej spominjal umrlih členov poslanske zbornice Jaworskega, Počha, Šupka, Piepesa, Niesiga in Acquarolija, ter je posebno omenjal Jaworskega kakor nestorja parlamenta, ki se je zlasti v kritičnih momentih pokazal vedno dobrega posredovalca. Finančni minister dr. Kosel je predložil proračun za 1905, ki začelja z daljšim ekspezejem.

Med dolžimi vlogami so bile: polletni proviziorni proračun, rekrutni kontingent za 1905, predloga glede olajšanja bede, dve interpelaciji in dva nujna predloga italijanskega kluba o dogodkih v Inomostu in nujni predlog dr. Erlerja o inomoških dogodkih.

Posl. Malfatti in tovariši so interpelirali ministerskega predsednika glede dogodkov v Inomostu ter povdarjali, da je postopanje množice nasproti nedolžnim osebam bilo možno le radi pomanjkanja potrebnega nadzorstva od strani mestnega redarstva in državnih organov. Interpelantje so vprašali ministerskega predsednika, hoče li ukreniti potrebno, da se inomoški Italijanom, ki so trpeli škodo na svojem imetku, da primerno odškodnino. V drugi interpelaciji istih poslancev se pokazuje, da se je vsled zadnjih dogodkov v Inomostu pričelo Italijane vsestransko preganjati,

tako da jim je nadaljno bivanje v Inomostu nevarno, da so morali celo italijanski poslanci in člani deželnega odbora zapustiti mesto. Interpelantje vprašajo ministerskega predsednika, kaj namerava isti najnujnejim potom storiti, da zajamči Italijanom osebno varnost v Inomostu.

Nato je pojasnil finančni minister nekatere točke državnega proračuna. Za njim je začel govoriti ministerski predsednik dr. Körber.

Ministerski predsednik dr. Körber je konstatiral, da so razmere do inozemskih držav prijateljske. Obnovljenje zveze z Nemčijo in Italijo imajo namen, da se ohrani mir, in sporazumlje z Rusijo glede balkanskega vprašanja obstoja še vedno nekaljeno. Upati je, da se začete reforme v Macedoniji srečno izvršijo. Krvava vojna na skrajnem Vztoku se nas le v toliko tiče, v kolikor trpita vsled nje trgovina in promet.

Nato je minister omenjal spremembe v ministerstvu ter glede češkega ministra povdarjal, da ni vlada nikdar nameravala zapostavljati velerazvitega češkega naroda in posebno želi, da bi se njega zakoniti zastopniki udeleževali vsega delovanja zakonodaje. Brezprimerna raznovrstnost narodnih in političnih strankarskih razmer nanaša, da mora vlada, naj vsako odredbo še tako skrbno vnaprej prevdari, da ne žali na nobeno stran, sem ter tje izdati naredbe, ki jih stranke pozneje krivo tolmačijo. Vlada se drži programa izraženega v prestolnem govoru od 14. februarja 1901.

Nato je dr. Körber obširno govoril o dogodkih v Inomostu ter na vršetku pripomnil, da bodo vsi krivci kaznovani. O stvari sami je ministerski predsednik prosil, naj zbornica čimprej razpravlja o predlogi glede ustanovitve italijanske fakultete, da zamore prenehati provizorij v Inomostu. Vlada želi, da bi se že predavanja II. polletja vršila na definitivni fakulteti.

Na mejklice posl. Wolfa, naj ministerski predsednik govori s poslanci v drugem tonu, je dr. Körber odgovoril, da ne potrebuje od Wolfa nikakega pouka. Ministerski predsednik: Le pridite mi blizu! Wolf je protestiral radi vedenja ministerskega predsednika nasproti posl. dr. Erlerju. Na mejklice poslanca Wolfa: Kaj pa italijanski „Revolvermänner“? je rekel minist.ški predsednik Wolfu, naj ga ne moti, ko je pa Wolf protestiral proti temu, da ministerski predsednik tako odgovarja poslancu, postal je ministerski predsednik blud in ves razburjen zaklical je Wolfa: „Poslanec Wolf, ne provocirajte me, ste me razumeli?“ Nato je poslanec Wolf koj umolknil, kar je napravilo čuden utis na vse poslance.

Ministerski predsednik je objavil celo vrsto predlogov, ki jih predloži državni zbornici v razpravo.

Konečno je ministerski predsednik pozval zbornico na skupno sodelovanje izlasti na gospodarskem polju.

Ko je minister dovršil, so bile prečitane došle vloge. Nato je poslanec Malfatti predlagal, naj se otvori debata o izjavi ministerskega predsednika. Predlog je bil skoraj enoglasno vsprejet.

V razpravo posegnil je kot prvi govornik poslanec dr. Erler. V svojem govoru je hudo napadal dr. Körberja, tirolskega namestnika in italijanske dijake, o katerih je med drugim rekel, da so smrkvenci, ki ne zaslužijo drugega nego da se jim da vsakemu po 25 batin na isti del telesa, pri katerem izgubi hrbet svoje ime. Dr. Erler govoril je dolgo in zavračal vso krivdo inomoških dogodkov na vlado in na Italijane. Odgovarjal mu je takoj ministerski predsednik dr. Körber. Iz dr. Körberjevih izjav in natančnejših opisovanj dogodkov bi se dalo soditi, da so na izgredu krivi Italijani in Nemci, a največja krivda pada na Nemce in posebno na inomoškega župana, ki je namestniku obljubil, da bo vzdržal red pri otvoritvi italijanske pravne fakultete, česar pa ni storil, kar dokazuje postopanje inomoškega policije, ki je mestna, katere pa skoro nikjer ni bilo, kjer so Nemci prirejali izgrede, pustošili hiše in razbijali okna. Da je bilo postopanje policije čudno, služi temu v dokaz tudi dejstvo, da so bili za časa izgredev aretirani le Italijani in nobeden Nemec, čeravno so ti najhujše razgrajali. Postopanje in namere inomoškega župana pa osvetljuje dejstvo, da je namestnik še o pravem času ponudil županu vojaško in orožniško pomoč, katero pa je župan odklonil. Iz izjavljanj ministerskega predsednika je tudi razvidno, da tudi dr. Erler ne samo, da ni popolnoma nedolžen na izgredu, ampak da je imel najbrže vmes celo svojo roko, kajti pred, po in med izgredu prihajali so nemški dijaki vedno k njemu in od njega odhajali. Po govoru dr. Körberja bila je razprava pretargana in se je nadaljevala večeraj.

Državni proračun za leto 1905.

Poslanski zbornici je bil v četrtek predložen državni proračun za l. 1905. Skupni državni izdatki za leto 1905 so določeni na 1.776.326.654 kron.

V pokritje teh izdatkov je določena svota 1.777.901.387 kron direktnih in indirektnih davkov ter drugih državnih dohodkov.

Iz „Slovanske zveze“.

V sredo se je sešla v sejo parlamentarna komisija „Slovanske zveze“. Takoj pričetkom seje je priobčil člen te komisije, Malorus prof. Barwinski, da so maloruski poslanci iz Galicije in Bukovine na svojem sestanku dne 8. t. m. sklenili, da ustanove svoj poseben skupen klub. Posledica temu je, da so Barwinski, Gladišovski in Pihuljak izstopili iz „Slovanske zveze“. Izstopili pa so le radi tega, ker so tako sklenili vsi maloruski poslanci v državnem in deželni zborih in ker to zahteva malorusko javno mnenje. Najodločnejše pa oporekajo vestem v nekaterih novinah, češ, da je prišlo do tega izstopa radi tega, ker hočejo Hrvatje in Slovenci obstruirati. Malorusi z ene in Hrvatje in Slovenci z druge strani so se zahvalili drug drugim na dosedanj medsebojni podpori, in so izrekli nado, da se bodo tudi nadalje podpirali med seboj, ko jih vodijo ista načela, osobito pa načelo enakega prava za vseh. Potem ko je Barwinski — ob najsrčnejših medsebojnih pozdravih — za pustil člene parlamentarne komisije „Slovanske zveze“, razpravljala je ta poslednja o političnem položaju. Popoldne se je ista sešla s parlamentarno komisijo mladočeskega kluba. Razpravljalo se je tudi tu, ali sklepov se ni storilo še nikakih. Razpravljala bosta o položaju obojega kluba, vsaki za se, in šele potem se store skupni sklepi.

Zahteve Rusinov.

Rusinski poslanci so ob ustanovitvi svojega kluba izdali programatično izjavo, v kateri zahtevajo: Ustava se mora izpremeniti po načelih narodnostne samouprave, volilna preosnova se mora izvršiti po načelih splošne, enake in direktne volilne pravice, strogo se morajo čuvati ustavno zajamčene pravice, državljanska svoboda in omejiti se mora samovoljna uprava. Kulturne in gospodarske zadeve Rusinov in ostalih prežiranih avstrijskih narodov naj se zakonitim putem uveljavijo. Nadalje izjavljajo, da nimajo povoda izpremeniti svoje opozicijske taktike nasproti vlad.

Mestne volitve v Zagrebu.

Iz Zagreba došla je vesela vest, da je pri mestnih volitvah in sicer v 1. razredu zmagala stranka neodvisnih hrvaških meščanov. Ker bo izid v 3. razredu gotovo na strani pravih Hrvatov, bo toraj v Zagrebu konec vladanja madjaronske klike, ki je obstojala večinoma iz uradnikov ter poganjačev madjaronskih vlad.

Rusko-japonska vojska.

„Reuterjev biro“ poroča iz Mukdena od 13. t. m.: Rusi so danes od jutra do večera obstreljavali Japonce pri postaji Šaho iz oblegovalnih topov v svrhu, da bi motili Japonce, ki že štiri tedne silno vtrjujejo postaje. Obe armadi sta se do sedaj obdali s takimi nasipi, da nimajo poljski topovi več nikakega vspeha.

Med silnim snežnim viharjem je po noči dospela v Čifu ena ruska uničevalka torpedov ter se je usidrala četrto ure od obrežja. Ni še znano, je li ladija bežala iz Port Arturja, ali je prišla iz Vladivostoka.

Sodi se, da se v Čifu dospela ruska uničevalka torpedov „Rastropnij“ le tedaj razoroži, ako ne bo druge pomoči, da bo pa poskusila po noči ubežati japonskim ladjam. Ladija je prinesla seboj več številk „Novega kraja“, ki izhaja v Port Arturju. V eni teh številk se poroča, da je „Retvizan“ pogreznil neko japonsko uničevalko torpedov, ki je polagala mine.

Brzjojavka generala Saharova od petka poroča: V noči med 9. in 10. t. m. so Japonci pričeli ofenzivo proti poziciji pred hribom Putilov, toda bili so odbiti.

Domače in razne novice.

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravnistvu: O priliki konstituiranja sovojenjskega občinskega zastopa nabrala pri banketu na predlog podžupana g. Iv. Tomsica g. g. Kornelija Vuk-ova 13 K 11 v; preostanek brzjojava, poslanega pesniku Simonu Gregorčiču iz Opatjesela 7 K 10 v; Anton Lazar, župnik v Nemškem Rutu 10 K. — Srčna hvala!

Preplače za „Šolski Dom“ za S. Gregorčičevo knjigo „Job“ so poslali naslednji rodoljubi in dobrotniki: Ušaj Josip, kurat na Banjšicah 6 K 60 v; Ivanič Franc, vojaški kurat v Gorici 1 K 80 v; Nalezinek Venceslav, c. kr. višji zemljemerec v Gorici 6 K 80 v; Terkuč dr. Ferdinand, c. kr. notar v Kanalu 6 K 60 v; Flego Peter, kanonik v Trstu 1 K 60 v; Kesnar Ant., župnik pri Devici Mariji na Jezeru (Koroško) 60 v; Sila Franc, župnik pri Sv. Ivanu v Trstu 60 v; Švara Franc, kaplan pri Sv. Luciji 60 v; Hrast Ivan, tajnik mestne hranilnice v Ljubljani 1 K 60 v; Nekdo 60 v; Mašera Josip, vikar v Št. Mavru 2 K; Hrovat Josip v Ajdovščini 2 K 10 v; Vuga Ciril Metod, kurat v Batah 1 K 10 v; Lokar Artur, c. kr. notar v Ajdovščini 30 v; Štrukelj Mihael, vikar v Čez Soči 1 K 60 v; Božič Izaija, vikar na Kamnem 6 K 60 v; Mežan Vinko, kurat v Lokovu 6 K 60 v; Klobus Valentin, župnik v Mančičah (Kranjsko) 60 v; Kofol Valentin v Kanalu 2 K 10 v; Okretič Ivan, višji deželnoosodni svetnik na Dunaju 6 K 60 v; Munih Josip, trgovec Podbrdom 1 K 10 v.

Sleparji naroda. — Laž in „Soča“ sta tako tesno priklenjeni druga na drugo, da si ni sploh mogoče misliti „Soče“ brez laži. Najlepšo priliko pa nudi minolo deželnozborsko zasedanje, da se te dve prijateljici neprestano objemata. Lagati in sicer vedoma lagati prešlo je „Soči“ že tako v mozeg in kosti, da „Soča“ resnice sploh več ne more pisati. To dokazuje najbolj uvodnik v zadnji številki „Soče“ pod naslovom „Pajerjevi hlapi“. Vsebinska tega članka je od prve pa do zadnje pičice zgolj le obrekovanje, laž in navadno sleparstvo. In isto to so vsi drugi članki, ki se bavijo z razpravami deželnega zbora in iz katerih odseva najnižja podlost, ki se povsod druži z lažjo, z zavijanjem in z obrekovanjem. Za danes naj navedemo to-le dejstvo: Že v zadnji številki našega lista smo omenili, da se je poslanec dr. Gregorčič po zaključnem govoru deželnega glavarja, po stari parlamentarni navadi zahvalil v imenu svojih somišljenikov deželnemu glavarju na vstrajnem vodstvu deželnozborskih obravnav, kar ni nič drugega kakor navaden čin uljudnosti. Danes pa navedemo in sicer po uradnem stenogramu doslovno besede, katere je dr. Gregorčič govoril. Te so: „Preblagorodni deželni glavar! V svojem imenu in v imenu svojih somišljenikov se zahvaljujem za Vaše izdatno sodelovanje. Moram reči, da moramo občudovati Vašo neutrudnost pri vodstvu deželnozborskih poslov. Sprejmite danes zato izraz hvaležnosti za Vaše neumorno delovanje.“

— In čujte, kaj piše „Soča“ in sicer z debelimi črkami: „Pohvalil je (namreč dr. Gregorčič) dr. Pajerjevo vstrajnost in čujte — njegovo nepristranost in naklonjenost napram Slovincem.“ — Vprašamo, ali niso ljudje, ki kaj takega pišejo in ki vedo, da je laž to, kar pišejo, navadni sleparji naroda ter podli hujskači in obrekovalci? Če pa ti ljudje še govore, govorjene v javnih sejah, na tako podel način zavijajo in pretvarjajo, ko vendar vedo, da se ti govori uradno stenogramirajo in se dajo toraj njih laži prav lahko kontrolirati, kaj morejo uganjati ti ljudje pa šele tam, ko ni kontrole nad njihovimi lažmi tako lahko mogoča. Takim ljudem ne moremo pač drugače reči, nego da so gnjusobe ter navadni sleparji naroda, katerega hočejo, ko drugače ne gre, pa z lažmi nahujskati proti njegovim zastopnikom in najboljšim dobrotnikom, proti zastopnikom pravimo, ki nimajo pred očmi svojih lastnih koristij, ampak koristi ljudstva, koristi namreč, ki so zadnji čas izpostavljene največjim nevarnostim vsled nastopanja navadnih koristolovcev in sebičnejšev, ki se zbirajo okoli „Soče“ in katerih zastopanje zahteva prav zaradi tega največjo previdnost.

Člani „Centralne posojilnice“ v Gorici in drugih posojilnic po deželi, ki so v zvezi z „Goriško zvezo gospodarskih zadrug in društev“ se morejo pri teh zadrukah naročiti na Tomažovo žlindro, modro galico in žveplo. Onim, ki so Tomažovo žlindro že naročili, bodi na znanje, da dobe isto v zalogi „Goriške zveze“, ulica Vetturini št. 9. Na razpolago je še nekaj tega prahu, tako da ga morejo še dobiti tudi taki, ki se niso še naročili. Cena žlindri je v zalogi po K 5-15 že v vrečah 100 kg.

Nadporočnika zadela kap. — Včeraj zjutraj našli so v stanovanju g. Hadolina v Gosposki ulici št. 16 nadporočnika g. Groggerja mrtvega. Ob 9. uri hotel je nadporočnik zapustiti hišo, da se poda v vojašnico. Ko je stopil na ulico, prišla ga je neka slabost in zaradi tega vrnil se je v svojo sobo. Ko se je vsedel na stol, da bi se okrepčal, kar močno

zavpije, na kar so prestrašeni domačini prihiteli, da bi zvedeli, kaj naj pomeni oni krik; bilo je prepozno. Nadporočnik Grogger ostal je na mestu mrtve. Prihiteli so zdravniki in drugi častniki, da bi se prepričali kake smrti je nadporočnik umrl. Ko preiskavi se je konstatirala kap, katere je zadela nadporočnika. 22. 11. 1904 prenesli so vojaki mrtvo truplo v vojaško bolnišnico.

Deželno društvo „Rdečega Križa“ v Gorici je stavilo na razpolago deželnemu odboru znesek 200 K, da jih porazdeli med občinarje iz Čepovana, kateri so bili poškodovani po požaru in vsled tega prišli v veliko bedo.

Iz goriške okolice smo prejeli in priobčujemo to-le: Dne 22. t. m. vršil se bode občni zbor „Cecilijanskega društva“. Namenil sem se ob ti priliki povedati nekaj, kar mi že delj časa stoji na srcu. Prvi pogoj, ako hočemo, da se bode cecilijansko petje širilo je gotovo ta, da imamo dobre cecilijance-organiste. Če pogledamo, kako je v tem oziru v goriški nadškofiji, vidimo, da je žalostno. Petje je večinoma tisto, kakor je bilo pred 20 leti. Zakaj? Zato, ker ni organistov. Dosedaj so se nekateri gg. učitelji nekaj trudili, sedaj pa so začeli isti ponekod opuščati orgljanje. Zato že naprej lahko vsak vidi goriške škofije brez organistov. Zatorej je dolžnost „Cecilijanskega društva“ in vseh prijateljev cecilijanskega petja, da se v Gorici vsaj za silo ustanovi nekaka orglarska šola. Moči imamo v Gorici dovolj. Sicer so tigospodje preobloženi z delom, ali par ur na teden bi si lahko vsak vtrgal. Pa bi lahko tudi preč. škofijski ordinarijat te gospode v toliko z delom razbremenil, kolikor bi bilo to potrebno. Le dobri cecilijanci organizirajo bodo uvedli tudi lepo cecilijansko petje. Zatorej naj gospodje na občnem zboru „Cecilijanskega društva“ to potrebo naše škofije uvažujejo.

Prijatelj cecilijanske glasbe.

Dr. Graziadio Luzzato, ki je po neveril 350.000 kron, je sedaj v Atenah, kjer si baje svoj kruh služi z igranjem na klavir v nekem variete gledališču.

Izpred sodišča. — Štefan Berlot z Vrha pri Kanalu stal je pred tukajšnjim sodiščem in je bil tožen radi goljufije, katero je izvršil s tem, da je na neki pobotnici k številu 6 zapisal še 0, tako da se je glasila potem pobotnica na 60 K, namesto na 6 K. Dobil je za to dva meseca sežee z jednim postom na mesec.

Iz Brestovice na Krasu nam pišejo, da so v tamošnji cerkvi vlovili tatu v osebi študenta Karola Poselt iz Gorice. Omenjeni tat je še pred kratkim obiskoval tretji razred na realki. Star je 14 let. Orožnik peljal ga je zvezanega v Komen. Vsega denarja v pušici — ako bi ga bil odnesel — je bilo 23 krajcarjev. Drugi denar se je bil že shranil. — 14. novembra ob 11. uri po noči imeli so ogenj v Brestovici. Zgorela je hiša in skoraj vse imetje in tudi nekoliko denarja (100 K) posestniku kamenarju Jožefu Antonič št. 71. Ogenj nastal je v dimniku. Mož je bil zavarovan. — Po raznih vaseh po Krasu imajo že pomanjkanje vode. Suša je že tu in tam znatna. Ljudje bi radi tudi orali, pa radi suše morajo čakati.

380 delavcev in kamenarjev dela v Nabrežini v kamenolomu H. Wildi (Cava Rmana), da napravijo 2000 kvadratnih metrov sekanega kamena za most čez Sočo v Solkanu, kateri bo menda v enem oboku 83 metrov širok — največji most celega sveta.

Vabilo k veselici, katero priredi „Narodna Čitalnica“ v Cerknem o priliki svoje 35-letnice v nedeljo 20. t. m. 1904 v dvorani „Gospodarskega Doma“. Vspored: 1. Govor; 2. I. Laharnar: „Ptican“, mešan zbor; 3. R. Eilenberg: „Sam“, intermazzo za klavir in violino; 4. Hajdrih: „Jadransko morje“, moški zbor; 5. Prizor iz operete „Amazonke“, vglasbil V. Parma; 6. F. S. Vilhar: „Uzor“, mešan zbor; 7. Volarič: „Zvonček“, samospev s spremljevanjem klavirja; 8. Meierbeer: Arija iz opere „Prerok“, za violino in klavir; 9. „Bratranec“, veseloigra v enem dejanju; 10. Šaljivo srečkanje; 11. Prosta zabava. — Pri prosti zabavi in med posameznimi točkami udarja tamburaški zbor. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži 60 vin.; stojišča 40 vin. Člani plačajo polovico. Preplačila se v društvene namene hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Varnostne razmere v naši Furlaniji. — O teh čitam v tukajšnjem italijanskem listu „Gazzettino Popolare“ to-le: V Furlaniji se že nekaj časa sem ne govori o drugem, ako ne o napadih, tatvinah in o poškodovanjih. Prava pravcata tolpa malopridnežev se potika po furlanski ravnini in navdaja tamošnje

mirno prebivalstvo z nemalim strahom. Pri vsem tem, da se orožništvo vedno pomnožuje, si ne upajo ljudje po mraku iz hiš in se ne čutijo niti pod lastno streho varne. Nahajamo se zopet v srednjem veku. Malopridneži nadaljujejo neprenehoma svoj grdi posel in ne posreči se oblastvom, da bi jim prišlo do živega, naj se v dosego tega namena še toliko trudijo ter še toliko skrbje za varnostne odredbe. Neki gospod, ki se je nahajal zadnje dni nekaj časa v Furlaniji, pravil je, da se mu je zdelo, kakor da bi bil kje v Kalabriji, kjer se brigantstvo najbujneje šopiri. Tako je namreč prestrašeno ljudstvo po furlanskih vaseh. In teh razmer še noče biti konec, kar dokazujejo vesti uredništvu zgoraj omenjenega lista skoraj vsaki dan. Najnovejša dogodka sta ta-le dva: V Muši sta se izvršili v torek dve tatvini. Tatje udrli so v prodajalnico trgovca Braidota ter mu odnesli 20 K. Istotako so okradli trgovko Delarea ter ji vzeli 170 K. V pondeljek pa sta dva lopova napadla med Korminom in Marijanom v bližini vile Angoris, čevljarja Falzarisa, ko se je vračal domov. Vprašala sta ga, da li je bogat in ako je posestnik. Ko jima je ta odgovoril, da je le reven čevljar in oče osmerih otrok, vrgla sta ga na tla, ga vsega preiskala ter odnesla potem pete.

Ubila se je v Kostanjevici na Krasu dne 15. t. m. 75 let stara Katarina Novak. Padla je namreč s hodnika pred hišo tako nesrečno na tla, da je bila takoj mrtva. Šla je na drugi svet hitro za svojim možem, ki je umrl pred tremi tedni. N. p. v m!

Italijanski dijaki izpuščeni. — Včeraj so izpustili iz inomoških zaporov 58 italijanskih dijakov, ki so bili zaprti in v preiskavi radi znanih dogodkov v Inomostu. Dijaki so zapustili Inomost in jih ni pri odhodu nikdo nadlegoval.

Manifestacijski shod za slovensko ljudsko šolo v Trstu priredi politično društvo „Edinost“ jutri v Sokolovi dvorani tamošnjega Narodnega Doma in sicer ob 10. uri predpoldne.

Železnica na Sv. Višarje. — Železniško ministerstvo je za eno leto podaljšalo stavbinskemu podjetniku L. Ratzmannu v Celovcu rok za tehnične predpriprave zgradbe železnice na Sv. Višarje.

Pastirsko pismo avstrijskih škofov je ravnokar izšlo po sklepu zadnje konference avstrijskih škofov. Pismo se bavi obširneje z gibanjem „Los von Rom“. Pismo odločno izjavlja, da bodita vodnika narodom v Avstriji krščanska pravičnost in ljubezen.

Žalostnim in potrtnim srcem javljamo pretažno vest, da je naš zelo dobri in preblagi oče, gospod

Jakob Jušar,

bivši župan, trgovec itd.

danes ob 5. uri zjutraj, previden s svetolajstvi za umirajoče v 62. letu svoje starosti udano v Gospodu zaspal.

V Cerknem, 16. listopada 1904.

Vaclav, Viktorija, Marija, hvaležni in žalujoči otroci.

Št. 3449

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil III. četrtletja t. j. mesecev julija, avgusta in septembra 1903 začne v ponedeljek dne 5. decembra 1904. ter se b nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavljalnice in z njo združene hranilnice. V Gorici, 7. novembra 1904.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Pozor!

Prva kranjska z vodno silno na turbino delujoča
tovarna stolov na paro

FRANCE ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejteljem
in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavar-
narjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd.
natančno in trpežno izvršene

stole, fôtelje, gugalnike, naslonjače itd.
po kar najbolj niski ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v na-
ravni boji imitirano. Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalni-
kov iz trstenine. Na željo pošlje trdka najnovejše in obširne cenike
z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko.
Imam tudi stole za krčmarje po 2 K vedno v zalogi.

Mihael Ussai,

ključavničarska in kovaška delavnica

Gorica, Ascoli ulica 7

Velika zaloga štedilnikov, pump in vsa-
kovrstnih cevi za vpeljavo vode. Izvrgi
se vsakošno povpravljenje in vpeljava.

Bolnim zdravje

Slabotnim moč

Pakračke kapljice in Slavonska biljevina (zelišče) so danes naj-
boljša zdravila med narodom, ker ta dva leka gotovo z najboljšim uspehom
delujeta, ter sta si pridobila pol na vse strani sveta. Pakračke kapljice
delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih, odstranjujejo vsa
bolečine iz želodca, gonijo vetrove in čistijo kri, pospešujejo pri prebavljanju

odtranjujejo mrzlico in
vse druge bolezni od
iste izvira. Zdravilo
vse bolezni na jetrih in
ledvicah. Najbolje sred-
stvo proti bolezni ma-
terice in madroni, radi
t ga ne sme manjkati v
nobeli mestni in kme-
čki hiši. — Naroči naj
vsakdo in nastovi:

Peter Jurešić,
lekarnar v Pakracu
št. 210, Slavonija.

Denar naj se pošilja u-
di naprej ali proti po-
vzetju. Cena je sledeča
in franko na vsako po-
što in si er: 12 stekle-
nic (1 ducat K 5, 24
steklenic (2 ducata) K
8 60, 36 steklenic (3 du-
cate) K 12 40, 48 ste-

Vidmarč razkazuje seljanom nove Pa-
kračke kapljice in Slavonske Biljevine.

klenic (4 ducate) K 16,
60 steklenic (5 ducatev)
K 18. Manj kot 12 ste-
klenic se ne pošilja. —
Slavonska biljevina
(zelišče) se rabi s sijaj-
nim in dobrim uspehom
proti kašlju, prsnim bo-
leznim, hripavosti, tež-
kemu dihanju, nadihu,
zbadanju, kataru, od-
stranjuje goste slinice ter
deluje izvrstno pri vseh
tudi najzastarelih prs-
nih in pljučnih bolez-
nih. Cena je sledeča in
franko na vsako pošto
in sicer: 2 navadni ste-
klenici K 3 40; 4 navad-
ne steklenice K 5 80;
6 navadnih steklenic K
8 20. Manj kot 2 stekle-
nici se ne pošilja. De-
nar naprej in po po-
vzetju. Prosim naročite
vse le pri meni.

Peter Jurešić

lekarnar v Pakracu
št. 210, Slavonija.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih pris-
nih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpo-
šilja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije v so-
dih od 56 l naprej. Na zahtevo
pošilja tudi užorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih
pivovaren Zalec-Laški Trg
in plzenskega piva „pra-
zdroj“ iz sloveče češke „Me-
šćanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. naprej.

„Hotel Balkan“ - Trst

Piazza della Caserma (Narodni Dom) - - - - -
tri minute od južnega kolodvora poleg pošte - - - - -
s 60 moderno opremljenimi sobami - - - - -
restavracija - dunajska kuhinja - kavarna
Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstr. - - -
Električna - - - - - Shajališče - - -
- razsvetljava - - - - - ptujcev
kopališče - - - - - dvigalo - - -

Naznanilo.

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi, da sem otvo-
ril v prejšnjih prostorih »Mizarske zadruge«
v Solkanu svojo veliko delavnico (tovarno)

pohištva vseh slogov

od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Sprejemam vsakovrstna dela tudi po posebnih
načrtih ter jamčim glede svoje tehnične naobrazbe
za precizno in v vsakem pogledu zadovoljivo dovr-
šilo. Cene so take, da se ni bati nikake konkurence.
Za obilna naročila se toplo priporočam z odlič-
nim spoštovanjem

Fr. Srebrnič, mizarski mojster v Solkanu.

Lekarna Cristofoletti,

v Gorici na Travniku.

Trskino (štorkfižvo) jetrno olje

Posušeno sredstvo proti
prsnim boleznim in splo-
šni telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravno-rmene barve po K 1 40, bele barve K 2.

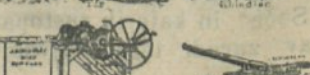
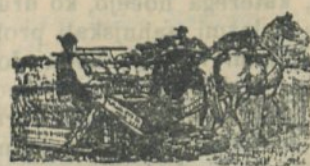
Trskino železnato jetrno olje.
Raba tega olja je posebej priporo-
čljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni
in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodcem.
S tem oljem se ozdravejo v kratkem
času in z gotovostjo vse kostno bolezni,
žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.
Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem
kem. laboratoriju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čč.
odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijska pijača iz kine in železa
najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.
Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane
stroje vsake vrste za poljedelstvo.
Mline za sadje in grozdje, stiskačnice za sadje in
grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskačnice za
seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, lu-
ščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje
repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, se-
alsaj za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi,
svinčene cevi.

Od sedaj po zopet zdatno znižanih
cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo:
medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konop-
ljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva,
škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izde-
lovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo,
kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za
živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namiz-
ne tehtnice, decimalne tehtnice; želežno pohištvo,
železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja
in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kle-
parje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!
Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupei in agentje zaželjeni.
Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,
Dunaj III., Erdbergstrasse št. 12.